



НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"

5000 гр. Велико Търново, бул. „България“ №76

телефон: (062)618 821; факс:(062)618 849; e-mail: nvu@nvu.bg

*п/с. 4690/6.10.20
Рен.с*

РЕЦЕНЗИЯ

съгласно заповед на Началника на НВУ „В. Левски“

№ РД-02-880/03.09.2020 г., относно процедура за заемане на академична

длъжност „доцент“

в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ и научна
специалност „Организация и управление извън сферата на материалното
производство (сигурност и отбрана)“ в Национален военен университет „Васил
Левски“ - гр. Велико Търново

на научните трудове на

подполковник гл. ас. доктор инженер Григор Божидаров Григоров

съгласно обява в Държавен вестник бр. 58/30.06.2020 г.

от професор доктор инженер Илиян Николаев Лилев

професор в професионално направление 3.7. Администрация и управление
по научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“

доцент по научна специалност „Автомобили, трактори и кари“

гр. В. Търново

2020

1. Кратки биографични данни

Подполковник главен асистент доктор инженер Григор Божидаров Григоров е роден на 16.05.1979 г. в гр. Лом, област Монтана. Завършил е средното си образование в техникум по хранително-вкусова промишленост „Дмитрий Менделеев“, гр. Лом с отличен успех 5,57. Преминал е пълния курс на обучение на НВУ „Васил Левски“, гр. Велико Търново по специалност „Автомобилни войски“ със среден успех от държавните изпити отличен 6.00 и защита на дипломна работа много добър 5.00. Притежава гражданска специалност „Инженер по двигатели с вътрешно горене“ с квалификация „машинен инженер“.

Трудовия си стаж започва през 2002 г. като офицер в поделение 52010 гр. Велико Търново, заемайки длъжността „Инструктор-командир на взвод“. В периода 2003 - 2005 г. изпълнява длъжността „Командир на курсантски взвод в НВУ „В. Левски“. През 2005 г. е назначен на длъжност „Тактически ръководител“ в Центъра за професионално обучение на сержанти към НВУ „В. Левски“, като през 2006 г. отново е назначен на длъжност в Курсантски батальон, като „Заместник-командир на рота“. След завършване на курс за командири на роти в училище на Сухопътни войски на Бундесвера в Хамелбург, Германия, от 2007 г. е назначен на длъжност „Командир на курсантска рота. През същата 2007 г. завършва и магистратура във Великотърновският университет „Св. Кирил и Методий“ по специалност „Психология и социология на управлението“. От 2015 г. след спечелен конкурс става член на академичния състав на НВУ „Васил Левски“, заемайки длъжността „асистент“ и „главен асистент“ в катедра „Управление на ресурсите и технологиите при факултет „Общовойскови“ на НВУ „В. Левски“. През 2015 г. завършва обучение по магистърска специалност

„Административни процеси и дейности“ при факултет „Командно-щабен“ на Военна академия „Г. С. Раковски“. През 2017 г. защитава докторска дисертация на тема “Възможности за повишаване ефективността на гражданско-военното сътрудничество в операции по оказване на хуманитарна помощ” в професионално направление 9.2 „Военно дело“ по научна специалност „Организация и управление на въоръжените сили“.

2. Общо описание на представените за рецензиране по конкурса материали

Участникът в конкурса подп. гл. ас. д-р инж. Григор Божидаров Григоров е представил за рецензиране: 1 монографичен труд в обем от 278 стр., съдържащ 18 фигури, 2 таблици и 2 формули, и 22 бр. статии и доклади от научни конференции, които могат да бъдат обособени в две основни предметни области:

- „Гражданско-военно сътрудничество и гражданско-военни отношения“: 4 бр. доклади от научни конференции в страната и 3 доклада, публикувани в чужбина;
- „Мотивация за обучение и труд“ - 12 бр. доклади от научни конференции в страната, от които 3 статии и 3 доклада, публикувани в чужбина.

Обзорната рекапитулация на публикуваните доклади и научни статии е следната: публикации в страната - 16 бр. от които 3 статии.; публикации в чужбина - 6 бр; Общ обем страници за доклади и статии е 161 стр.

Представените научни трудове (общо 23 заглавия, разглеждани в настоящия конкурс) се отличават с високо качество в съответствие с

посочените направления на работа и необходимата специализирана насоченост, като отговарят напълно на изискванията за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в НВУ „В. Левски“.

3. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Основание за поставяне на висока оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидата дават предоставените за рецензиране научни трудове в областите „Гражданско-военно сътрудничество и гражданско-военни отношения“, „Мотивация за обучение и труд“ и др. От тях се забелязва отличното познаване на понятиен апарат и умелото приложение на различните изследователски методи.

Научната продукция се характеризира с голяма степен на специализация в актуални проблемни области, което се явява и солидна основа за постигане на описаните по-долу приноси. Нещо повече, резултатите от научноизследователската работа намират приложение и в педагогическата дейност на кандидата.

Подполковник гл. ас. д-р инж. Григор Божидаров Григоров води пълния курс на обучение на курсанти, редовни и задочни студенти по дисциплините „Тактика на логистичните формирания“, „Количествени методи в управлението“, „Технология и експлоатация на транспорта“, „Неконвенционални високо енергийни технологии“. Годишна учебна натовареност на кандидата е средно 640 часа приведени часа

Кандидатът в настоящия конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ е предоставил информация за участието си в подготовката и

изпълнението на 1 проект на Национален военен университет „Васил Левски“, изпълнявани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз, както следва:

BG05M2OP001-2.009-0001 „Подкрепа за развитие на човешките ресурси и научно-изследователския потенциал на НВУ „В. Левски“ за утвърждаването му като съвременен център на знанието“, финансиран по ОП „НОИР“ 2014 – 2020 – като участник в международни научни форуми и обучения в страната и чужбина.

В монографичния труд на подп. гл. ас. д-р Григоров, озаглавен „Мотивация за военна служба“, е направена ретроспекция на теориите и моделите за трудова мотивация, като същите са оценени спрямо приложимостта им във военната организация. Анализирана е действащата система за стимулиране в Българските въоръжени сили, като е оценено влиянието на реформите във въоръжените сили върху мотивацията за военна служба.

Фокусирано е вниманието върху понижената мотивация на военнослужещите, анализирайки сложната структура от мотиви и фактори, които я изграждат, посредством анализ на резултати от емпирични изследвания.

Чрез извършване на анализ на теоретичните постановки за трудова мотивация и изследване на моделите и подходите за нейното постигане е направено специфично дефиниране на израза „мотивация за военна служба“ и е изведена зависимостта във взаимовръзката „общество-армия“.

Задълбочено са анализирани теориите, моделите и изследванията по въпросите за мотивационния процес, което способства за изясняване на сложната мотивационна структура за упражняване на военната професия и

допринася за извеждане на господстващите фактори, влияещи на поведението на военнослужещите. Резултатите от направените изследвания позволяват концептуализиране на факторите и променливите, влияещи за възникване, повишаване и поддържане на мотивацията на военнослужещите, което дава основа за предлагане на модели за привличане и задържане на военнослужещи.

4. Характер на научните приноси

Подполковник главен асистент доктор инж. Григор Божидаров Григоров е представил справка за научните приноси, от която е видно, че общия брой 9 може да бъде разделен в 2 групи: научни приноси (3 бр.), научно-приложни приноси (6 бр.).

4.1. Научни приноси:

- Изведена е линейна зависимост във връзката „обществото – армия“, а именно – колкото е по-силна връзката – интересът е по-голям, което поставя въпросът за развитие на гражданско-военните отношения;

- Чрез извършен анализ на теориите и моделите за трудова мотивация, е оценена тяхната приложимост във военната организация;

- Обобщено и обогатено е научното знание по въпросите, свързани с трудовата мотивация в процеса на управление на човешките ресурси.

4.2. Научно - приложни приноси:

- Систематизирани и анализирани са дейностите по реформиране на въоръжените сили на Република България, като е оценена ефективността и

ефикасността на тяхното влияние върху мотивацията за служба на военнослужещите;

- Разработена и апробирана е методика за провеждане анкетно проучване на мотивацията за избор и практикуване на военната професия, както са анализирани получените резултати;

- Дефинирано е съдържанието на израза „мотивацията за военна служба“ и основните фактори, инициращи и поддържащи определен тип поведение, водещо до постигане на мотивацията;

- Разработен и предложен е концептуален модел за мотивация при постъпване в армията, като елемент на концепцията за мотивация, описващ факторите, влияещи на поведенческия избор в процеса по набиране на военнослужещи;

- Предложени са насоки за мотивиране на военнослужещите, базирани на изведените основни мотивиращи фактори и взаимовръзките между тях;

- Разработен и предложен е концептуален модел за мотивация за задържане в армията, обединен в общ замисъл с модела за постъпване в армията и отразяващ характеристиките на работата и организацията, влияещи на нагласите за работа главно чрез възприятия за удовлетворението от работата и качество на живот.

Приемам научно-приложните приноси за постигнати, така както са формулирани от кандидата. По отношение на научните приноси приемам изцяло първия като постигнат. Изразявам известно критично мнение по отношение на другите два научни приноса, а именно до колко могат да бъдат причислени към групата на научните приноси.

5. Отражения на научните публикации

Научните трудове на подполковник главен асистент доктор инж. Григор Божидаров Григоров намират място в редица престижни форуми в страната и чужбина. Те са лесно откриваеми и разпознаваеми в интернет пространството, включително в научни бази данни и мрежи с отворен достъп (Google Scholar, Research Gate, Kudos, DeGruyter, Sciendo и др.), което допринася и за повишаване на лесното им цитиране, използването и надграждането на постигнатите резултати.

6. Критични бележки

След направения преглед на научната продукция на кандидата, отправям следните критични бележки:

Първата от тях е да се засили представянето на резултатите на международни форуми и научни списания в чужбина, като се потърси сътрудничество и се продължи работата по нови научни задачи.

Втората е да обърне внимание при по нататъшното си развитие и израстване на използването на аналитични модели за извеждане на взаимовръзки между елементи в една или повече структури. Това би донесло много по-ясна количествена оценка на определящите фактори при разглеждане на мотивационния и други процеси.

7. Лични впечатления

Личните ми впечатления за подп. гл. ас д-р инж. Григор Божидаров Григоров се базират съвместната ни работа в катедра „Управление на ресурси и технологии“ на НВУ „Васил Левски“, от съвместното ни участие в

конференции и на делови срещи в рамките на университетски дейности. Те са изцяло положителни. Впечатлението ми е за една организирана, градивна личност с много добри преподавателски и лидерски умения, изявен професионалист в областта на научната си работа и учебно-методическата дейност в университета.

8. Заключение

Приложените материали за участие в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ от кандидата подп. гл. ас д-р инж. Григор Божидаров Григоров отговарят на нормативните изисквания, установени в Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и вътрешната нормативна уредба на Национален военен университет „Васил Левски“, гр. Велико Търново.

Представените научни трудове са коректно описани и разделени от тези, касаещи придобиването на образователната и научна степен „доктор“. Оценени в съвкупност, общото заключение е, че те се отличават с висока степен на оригиналност и съдържат теоретични обобщения и решения на някои научни и научно-приложни проблеми, доказани като приноси с конкретно значение за науката и практиката. Благодарение на своята упоритост и инициативност в работата си, авторът е добре представен в страната и чужбина, което още повече подсилва изследователските достойнства на неговата публикационна активност като естествен резултат на професионално положения труд.

В заключение, давам своята висока **положителна** оценка на релевантната дейност на кандидата в обявения конкурс подп. гл. ас д-р инж. Григор Божидаров Григоров и предлагам на членовете на научното жури да гласуват положително за неговия избор за академична длъжност „доцент“ в

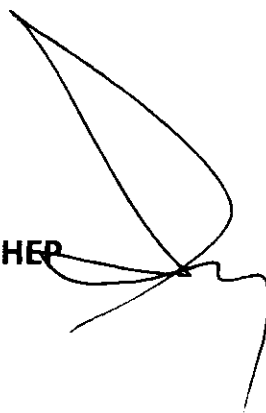
област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”,
професионално направление 3.7. „Администрация и управление” и научна
специалност „Организация и управление извън сферата на материалното
производство (сигурност и отбрана)”.

Дата: 06.10.2020г.

гр.В.Търново

ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА:

ПРОФЕСОР ДОКТОР ИНЖЕНЕР

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long tail, positioned over the text 'ПРОФЕСОР ДОКТОР ИНЖЕНЕР'.

ИЛИЯН ЛИЛОВ



VASIL LEVSKI NATIONAL MILITARY UNIVERSITY

5000 Veliko Tarnovo, 76 Bulgaria Blvd.

phone: +359 062 618 821; fax: +359 062 618 849; e-mail: nvu@nvu.bg

NVU pl. 7.4690/6.10.20
REVIEW

in accordance with an order of the Head of the Vasil Levski National
Military University

№ RD-02-880 / 03.09.2020, regarding the procedure for holding the
academic position of Associate Professor

in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences,
professional field 3.7. Administration and Management, and scientific specialty
Organisation and Management Outside the Field of Material Production
(Security and Defence) at the Vasil Levski National Military University – Veliko
Tarnovo

of the scientific works of

**Lieutenant Colonel Assistant Professor Engineer Grigor Bozhidarov
Grigorov, PhD,**

after an announcement in the State Gazette issue 58 / 30.06.2020

by Professor Engineer Ilian Nikolaev Lilov, PhD,

professor in professional field 3.7. Administration and Management
in the scientific specialty Organisation and Management Outside the
Field of Material Production

Associate Professor in scientific specialty Cars, Tractors and Trucks

Veliko Tarnovo

2020

1. Brief biographical data

Lieutenant Colonel Assistant Professor Engineer Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, was born on 16 May 1979 in the town of Lom, Montana region. He finished his secondary education at the Dmitriy Mendeleev Vocational School for Food Technologies in the town of Lom with an excellent grade of 5.57. He did the full training course at the Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo, majoring in Automobile Troops, with an average grade of 6.00 in the state exams and a very good grade 5.00 on the defence of his thesis. His civil specialty is Engineer of internal combustion engines with a qualification as a mechanical engineer.

His work experience began in 2002 as an officer in Division 52010, Veliko Tarnovo, holding the position of Instructor – Platoon Commander. In the period 2003 – 2005, he held the position of Commander of a cadet platoon at the Vasil Levski National Military University. In 2005, he was appointed Tactical Leader at the Centre for Vocational Training of Sergeants at Vasil Levski National Military University, and in 2006, he was re-appointed at the Cadet Battalion to the position of Deputy Company Commander. After completing a course for company commanders at the Bundeswehr Land Forces School in Hamelburg, Germany, in 2007, he was appointed Commander of a Cadet Company. In the same 2007, he graduated with a master's degree from the St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo in the specialty Psychology and Sociology of Management. In 2015, after winning a competition, he became a member of the academic staff of Vasil Levski National Military University, holding the position of Assistant and Assistant Professor at the Department of Resource and Technology Management in the Land Forces Faculty of the Vasil Levski National Military University. In 2015, he completed a master's degree in Administrative Processes and Activities at the Faculty of Command and Staff of

the G. S. Rakovski National Defence College. In 2017, he defended his doctoral dissertation on 'Opportunities for increasing the effectiveness of civil-military cooperation in humanitarian aid operations' in professional field 9.2 Military Affairs in the scientific specialty Organisation and Management of the Armed Forces.

2. General description of the materials submitted for review in the competition

The participant in the competition Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, presented for review: 1 monographic work in a volume of 278 pages, containing 18 figures, 2 tables and 2 formulas, and 22 articles and papers from scientific conferences, which can be divided into two main subject areas:

- Civil-Military Cooperation and Civil-Military Relations: 4 papers from scientific conferences in the country and 3 papers published abroad;
- Motivation for Training and Work: 12 papers from scientific conferences in the country, of which 3 articles and 3 papers published abroad.

The overview recapitulation of the published papers and scientific articles is the following: publications in the country – 16 of which 3 articles; publications abroad – 6. The total volume of pages for papers and articles is 161 pages.

The presented scientific papers (a total of 23 titles considered in this competition) are of high quality in accordance with the specified areas of work and the necessary specialised focus, fully meeting the requirements for participation in a competition for the academic position of Associate Professor at Vasil Levski National Military University.

3. General characteristics of the scientific, scientific-applied and pedagogical activity of the candidate

The grounds for giving a high assessment of the scientific and scientific-applied activity of the candidate are given by the scientific papers submitted for review in the fields of Civil-military Cooperation and Civil-Military Relations, Motivation for Training and Work, etc. They show the excellent knowledge of the conceptual apparatus and the skilful application of the various research methods.

The scientific production is characterised by a large degree of specialisation in current problem areas, which is a solid basis for achieving the contributions described below. Moreover, the results of the research work are applied in the pedagogical activity of the candidate.

Lieutenant Colonel Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, conducts the full training course for cadets and full-time and part-time students in the subjects Tactics of Logistics Formations, Quantitative Methods in Management, Technology and Operation of Transport, Unconventional High-Energy Technologies. The annual study load of the candidate is an average of 640 hours.

The candidate in the current competition for the academic position of Associate Professor has provided information about his participation in the preparation and implementation of 1 project of the Vasil Levski National Military University, implemented under the Operational Programme 'Human Resources Development', co-financed by the European Social Fund of the European Union as follows:

BG05M2OP001-2.009-0001 'Support for the development of the human resources and research potential of the Vasil Levski National Military University for its establishment as a modern centre of knowledge', funded by OP 'Science and Education for Smart Growth' 2014 – 2020 – as a participant in international scientific forums and trainings in the country and abroad.

The monographic work of Lt. Col. Assist. Prof. Grigorov, PhD, entitled 'Motivation for Military Service', makes a retrospective of the theories and models of work motivation, and they are evaluated for their applicability in military organisations. The current system of incentives in the Bulgarian Armed Forces is analysed, and the impact of the reforms in the armed forces on the motivation for military service is assessed.

The focus is on the reduced motivation of service members, analysing the complex structure of motives and factors that make it up, using an analysis of the results of empirical research.

By analysing the theoretical formulations for work motivation and studying the models and approaches for its achievement, a specific definition of the term 'motivation for military service' is made and the dependence in the relationship 'society-army' is derived.

Theories, models and research on the issues of the motivational process are thoroughly analysed, which helps to clarify the complex motivational structure for the exercise of the military profession and contributes to the derivation of the dominant factors influencing the behaviour of service members. The results of the research allow for a conceptualisation of the factors and variables influencing the emergence, increase and maintenance of the

motivation of service members, which provides a basis for proposing models for attracting and retaining service members.

4. Nature of scientific contributions

Lieutenant Colonel Assistant Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, presented a reference on his scientific contributions, which shows that the total number 9 can be divided into 2 groups: scientific contributions (3 items), scientific and applied contributions (6 items).

4.1. Scientific contributions:

- There is a linear relationship in the relationship society – army, namely the stronger the relationship – the greater the interest, which raises the question of the development of civil-military relations;
- Through an analysis of the theories and models of work motivation, their applicability in military organisations is assessed;
- The scientific knowledge on the issues related to work motivation in the process of human resources management is summarised and enriched.

4.2. Scientific and applied contributions:

- The activities for reforming the Armed Forces of the Republic of Bulgaria are systematised and analysed, and the effectiveness and efficiency of their influence on the motivation for service of service members are assessed;
- A methodology for conducting a survey on the motivation for choosing and practicing the military profession is developed and tested, and the results obtained are analysed;
- The content of the expression ‘motivation for military service’ and the main factors initiating and maintaining a certain type of behaviour leading to the achievement of motivation are defined;

- A conceptual model for motivation for enlistment in the army has been developed and proposed as an element of the concept for motivation, describing the factors influencing the behavioural choice in the process of recruiting service members;

- Guidelines for motivating servicemen are proposed, based on the deduced main motivating factors and the interrelationships between them;

- A conceptual model for motivation to stay in the military has been developed and proposed, combined in a common design with the model for joining the army and reflecting the characteristics of work and organisation that influence work attitudes mainly through perceptions of job satisfaction and quality of life.

I accept the scientific and applied contributions as achieved, as formulated by the candidate. In terms of the scientific contributions, I fully accept the first one as achieved. I express a certain critical opinion regarding the other two scientific contributions, namely to what extent they can be assigned to the group of scientific contributions.

5. Reflections of scientific publications

The scientific works of Lieutenant Colonel Assistant Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, have found a place in a number of prestigious forums in the country and abroad. They are easily detectable and recognizable on the Internet, including in scientific databases and open access networks (Google Scholar, Research Gate, Kudos, DeGruyter, Sciendo, etc.), which also contributes to increasing their easy quotation, use and upgrading the achieved results.

6. Critical remarks

After reviewing the candidate's scientific output, I make the following critical remarks:

The first one is to enhance the presentation of the results at international forums and in scientific journals abroad by seeking cooperation and continuing work on new scientific tasks.

The second one is to pay attention to the further development and growth of the use of analytical models to derive relationships between elements in one or more structures. This would bring a much clearer quantitative assessment of the determining factors when considering the motivational and other processes.

7. Personal impressions

My personal impressions of Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, are based on our joint work in the Department of Resource and Technology Management at the Vasil Levski National Military University, as well as on our joint participation in conferences and business meetings within university activities. They are entirely positive. My impression is of an organised, constructive person with very good teaching and leadership skills, a prominent professional in the field of his scientific work and teaching activities at the university.

8. Conclusion

The materials for participation in the competition for the academic position of Associate Professor enclosed by the candidate Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, meet the regulatory requirements established in the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic

of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for the implementation of LDASRB and the internal regulations of the Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo.

The presented scientific papers are correctly described and separated from those concerning the acquisition of the educational and scientific degree Doctor of Philosophy. Evaluated as a whole, the general conclusion is that they are characterised by a high degree of originality and contain theoretical summaries and solutions to some scientific and scientific-applied problems proven as contributions of specific importance to science and practice. Thanks to his perseverance and initiative in his work, the author is well represented in the country and abroad, which further strengthens the research merits of his publishing activity as a natural result of professional work.

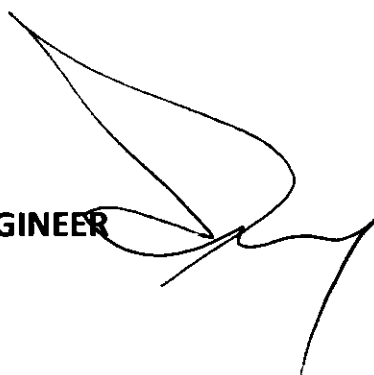
In conclusion, I give my high **positive** assessment of the relevant activity of the candidate in the announced competition Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD, and I propose to the members of the scientific jury to vote positively for his election to the academic position of Associate Professor in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.7. Administration and Management, and scientific specialty Organisation and Management Outside the Field of Material Production (Security and Defence).

Date: 06.10.2020

Veliko Tarnovo

PREPARED THE REVIEW:

PROFESSOR DOCTOR ENGINEER



ILIJAN LILOV